

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos**
Laptulajdonos a **CORVIN**
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938).
Alapította: **Dr. VUCHETICH ENDRE**
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Na: Gazdasági és jogi figyelő

A nap eseménye a brit-portugál megállapodás, melynek értelmében az angolszás szövetségesek aditengerészeti és légi támaszpontokhoz jutottak az Afrika nyugati partvidéke előtt fekvő Azori-szigeteken. Portugália további magatartása érthetően egy érdeklődést kelt. A portugál országgyűlést rendkívüli ülésre hívták össze. Rendkívüli ülést tart a jövő héten a japán parlament is.

Craziani tábornok, a Mussolini-kormány hadügyminisztere a német vezéri hadiszállásra érkezett és megbeszélést folytat Hitler kancellárral.

Cordell Hull, az Egyesült Államok külügyminisztere utban van Moszkva felé.

A hadihelyzet keleten nem változott nyegesen a délitáliai frontról fokozódó tüzersegi tevékenységet jelentenek.

Portugália

Európa legnagyobb kapuja, Portugália fele irányítják a világ figyelmét a brit-portugál kapcsolatok legújabb fejleményei. Portugália, — amelynek kornya eddig is felette szíves kapcsolatokat tartott fenn az angolszás hatalmakkal — az Azori-szigeteken haditengerészeti támaszpontokat engedett át Angliának. Az erre vonatkozó megállapodásról elsőnek Churchill brit miniszterelnök számolt be. Hangoztatta, hogy az azori támaszpontok igénybevétele ideiglenes, a háború befejezése után kiönk ottan a brit örököt. Churchill szerint az angol-portugál kapcsolatokon beállott fordulatól függetlenül Portugália az európai földrészen fennmarhatja semlegességi politikáját.

Olasz hírforrás szerint tegnap több szövetséges hadihajó be is futott az azori kikötőkbe és brit csapatokat tett partra.

A brit-portugál kapcsolatok

Bizonyos jelekből már jóideje következtetni lehetett arra, hogy Portugália szorosabban fűzi kapcsolatait az angolszás hatalmakkal. Az utóbbi időben Portugália nagyobb tevékenységeket mutatott Angliával. Most is érkeznek hadianyagszármányok a lisszaboni és portói kikötőbe s ezt már nem is igyekeznek titokban tartani. Portugáliában nemrég nagyobb katonai behívások történtek, Lisszabonban pedig legvédelmi gyakorlatokat tartottak. A közeli napokban hatalmas arányú hadgyakorlatot rendeznek az országban, ami semleges megfigyelők szerint messze túlhaladja a semleges államok ily természetű intézkedéseit.

Roosevelt elnök közölte, hogy az Egyesült Államok is igénybe veszik az azori támaszpontokat, mert az amerikai haderő az angollal karöltve összefüggő hadműveleteket folytat az Atlanti-óceánban ebben a részében. Roosevelttel kijelentette, hogy az angolszás hatalmak már májusban elhatározták az azori támaszpontok bevonását a szövetséges hadműveletekbe.

A megállapodás előzményei

Lisszaboni politikai körök rámutatnak arra, hogy a lisszaboni angol nagykövet, továbbá több más politikai személyiség közöttük Sir Samuel Hoare, Nagybritannia madridi nagykövete már hónapok óta rendszeresen és nyomaté-

Brit-portugál megállapodás

Anglia támaszpontokat kapott az Azori-szigeteleken

Több szövetséges hadihajó már be is futott az azori kikötőkbe

A Mussolini-kormány hadügyminisztere Hitlernek Hull utban Moszkva felé — Rendkívüli ülésre hívták össze a japán parlamentet

A délitáliai fronton mindkét résziől fokozódik a tüzersegi tevékenység

kosan arra igyekeztek rávenni Salazar kormányát, engedjen át támaszpontokat a szövetségeseknek az Azori-szigeteken. Salazar kezdetben udvariasan, de határozottan visszautasította ezeket a lépéseket, mire angol részről célzást tettek arra, hogy Churchill miniszterelnök el van szánva követeléseit valóra váltására — s mint egy svájci tudósításból kitétnik — nem riadna vissza a rendszerbuktatás eszközeitől sem, ha Salazar továbbra is kijart merev álláspontja mellett.

Svájci lapvélemények szerint az a tény, hogy Visznickij, a Szovjet képviselője is helyet kapott a szövetségesek földközi-tengeri bizottságában, riasztó jel volt Portugália számára. Salazar tehát — e hírmagyarázatok szerint — a belpolitikai feszültség elkerülése érdekében engedett a brit nyomásnak.

Salazar

Lisszabonból jelentik, hogy Salazar rendkívüli ülésre hívja össze a parlamentet s ez alkalommal nagyfontosságú beszédet mond a brit-portugál megegyezés tárgyában. Alttalában az a benyomás,

hogy Salazar bejelenti a semlegesség feladását a nem hadviselő álláspont javára. Egy másik lisszaboni jelentés arról ad hírt, hogy Salazar az újságírók előtt kijelentette, előkelt szándéka a portugál semlegesség megőrzése az európai szárazföldön.

A portugál-japán viszony

Salazar portugál miniszterelnök gyakori megbeszélései a lisszaboni japán követtel bizonyos katonai intézkedésekre, párhuzamosak s ebből a külföldi sajtó egy része azt a következtetést vonja le, hogy a portugál-japán viszony kiéleződött. Hivatalos portugál körök siettek ezt a megállapítást helyreigazítani, olyképen, hogy Lisszabon és Tokió viszonyát változatlanoknak mondták. A Domej japán hírgyűjtemény ugyanakkor szembeszállt azokkal az amerikai és ausztráliai hírforrásokkal származó jelentésekkel, melyek szerint Portugália ultimátumot intézett Japánhoz és követelte a tokiói kormánytól, hogy Timor szigetéről megállapított határidőn belül vonják ki a japán csapatokat.

Timor szigete Ausztráliától északnyu-

gatra fekszik és a Kis Szunda-szigetek legnagyobbja. Délnyugati része politikailag a holland gyarmatokhoz tartozik, délkeleti része portugál gyarmat. Timor szigete egyszer már a világ érdeklődésének középpontjában állt: akkor a holland-indiai japán invázió célpontjába került s a japánok a szigetnek nem portugál részét el is foglalták. Azóta a látszat szerint békében megfértek egymás mellett a japánok és a portugál gyarmati hatóságok s csak az utóbbi hetekben vált idegessé Timor szigetén a hangulat, amikor Mac Arthur amerikai tábornok nagyszabású ellenoffenzívára tett előkészületeket. Timor szigetén megerősítették a japán helyőrséget. A portugál gyarmat határára történt surlódásokat Tokió cáfolta. Cáfolta a makaoi vérfürdőről szóló híreket is. Közben a portugál gyarmati helyőrségek is erősítéseket kaptak az anyagországból. A portugál kormány felvilágosításokat kért Tokiótól, a japán követ ugyanezt tette Lisszabonban. A két kormány hivatalos nyilatkozataiban mindazonáltal a napi napig a kapcsolatok változatlanágáról beszél.

A politikai arcvonal

Churchill nyilatkozata a brit-portugál megállapodásról

Genf. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Churchill brit miniszterelnök közölte, hogy az angol kormány a hagyományos angol-portugál barátság alapján arra kérte Portugália kormányát, engedélyezzen bizonyos könnyítéseket neki az Azori-szigeteken, abból a célból, hogy az atlanti-óceáni szövetséges hajóhad számára jobb védelmi lehetőségeket biztosítsanak. A portugál kormány teljesítette ezt a kérést — mondotta Churchill — és a két kormány között erre vonatkozóan létrejött megállapodás azonnali hatállyal életbe lépett.

A háború után kivonják a brit örököt a portugál szigetekről

Genf. (Rador). A brit-portugál megállapodás feltételeiről szólva az angol miniszterelnök kijelentette, hogy csak ideiglenesen veszik igénybe az Azori-szigeteket s az ellenségeskedések megszüntetése után kivonják onnan a brit örököt. Nagybritannia a megállapodás értelmében kellő katonai erősítéssel látja el és gazdasági támogatásban is részesíti az Azori-szigeteket.

Befejezésül Churchill rámutatott arra, hogy ez a megállapodás semmilyen sem befolyásolja a portugál kormányt az az óhaját, hogy az európai földrészen fennmarthassa semlegességi politikáját s ilyenformán béke-övezetet alkosszon az Ibériai-félszigeten.

Portugália felszínait nem éri sérelem

Lisszabon. (Rador). A német távirati iroda a Nemzetközi Sajtótudósító következő jelentését ismerteti: Kedden délután a portugál miniszterelnökség sajtó osztályán kijelentették,

hogy a portugál kormány hivatalos közleményt ad ki azokról a tárgyalásokról, melyeket az angol kormánnyal folytatott s melyek eredményeképpen az Azori-szigeteken egyes támaszpontokat Anglia rendelkezésére bocsátottak. Ugyanakkor hangoztatták, hogy a szóbanforgó megállapodás az angol-portugál szövetség

A brit-portugál megállapodást Salazar-Jordana találkozó előzte meg

Portugália semlegességi politikájának megszüntetéséről nincs szó s az Ibériai tómb helyzetében sem várható változás. — mondotta a portugál szóvivő. — Jordana spanyol külügyminisztert egybeként tájékoztatták a helyzetről: néhány nappal ezelőtt Salazar miniszterelnök spanyol földön megbeszélést folytatott Jordanával és közölte vele a tényállást.

BRAZILIAI IS TÁJÉKOZTATTÁK Lisszabon. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Salazar portugál miniszterelnök kihallgatáson fogadta

alappan jött létre.

A továbbiakban a miniszterelnökség sajtóosztályának szóvivője megajlapította, hogy a megállapodás nem sérti a portugál létszámjogokat. Az Azori-sziget csoportból Terceira szigetét bocsátották Anglia rendelkezésére

ELTÁVOLÍTÁK A TENGELY-HATALMAK ALATTVALÓI AZ AZORI-SZIGETEKRE

Az Angliának tett engedmények között van a különböző szigeteken lévő német konzulátusok, valamint a három-hatalmi egyezmény tagállamai konzulátusainak megszüntetése és ez országok alattvalóinak eltávolítása. Ebben a vonatkozásban a portugál külügyminiszterum nyilatkozatot tesz majd közzé.

Brazília lisszaboni nagykövetét s vele hosszasan tanácskoztak. Valószínű, hogy Salazar azokról az engedményekről tájékoztatta Brazília képviselőjét, amelyeket Portugália Nagybritanniának adott az Azori-szigeteken.

FRANCO AZ „ÉBER SEMLEGESSÉG” POLITIKAJÁRÓL

Madrid. (Tp). A portugáliai eseményekkel kapcsolatban Franco tábornagy, spanyol államfő kijelentette, hogy Spanyolország tovább folytatja az éber semlegesség politikáját.

Jordana spanyol külügyminiszter

hangoztatta, hogy a mai súlyos időkben az ország teljes szilárdsággal ragaszkodik a történelmi hagyományaihoz. A válság nagy csapásait csak az olyan népek állták ki, amelyek megmentették el-

Mit mondanak a Wilhelmstrassen ?

Berlin. (DNB). A nyilvánosan bejelentett angol-portugál megállapodás, légi és tengerészeti támaszpontoknak átengedéséről az angolok és amerikai hadvezetőség számára, berlini körökben nem keltett meglepetést — állapítja meg Siegfried Horn, a német távirati iroda diplomáciai szerkesztője. Egy idő óta észlelték már a nagyszámú angol és amerikai ügynökök tevékenységét Lisszabomban és Portóban és az utóbbi napokban gyakran híre támadt külsőben álló angol-amerikai akciónak a portugál-szigetsort ellen.

A Wilhelmstrassen. a külföldi tudósítók sajtóértekezleten szintén szóba hozták ezt a kérdést, de nem került sor a portugál lépések politikai és katonai oldalról való megvilágítására. Ha Berlinben ma még eltekinthetnek az állásfoglalástól, ez azért történt, mert kiegészítő tájékoztatást várnak még Lisszabomból.

Berlin politikai körében az a felfogás uralkodik, hogy Portugália erős angol-amerikai nyomás alatt hajlandóan mutatkozott azokra az engedményekre, amelyeket Anglia és az Egyesült Államok nyomban a Németország elleni harc különös értékű eredményének tüntetnek fel és nyomban kihasználják propagandacélokra is.

WASHINGTON TUDOMÁSUL VETTE AZ ANGOL-PORTUGÁL MEGEGYEZÉST

Lisszabon. (Tp.) Churchill angol miniszterelnök, a mosi létrejött angol-portugál egyezményről értesítette az Egyesült Államokat, közölve annak feltételeit. Washington a megegyezést tudomásul vette és ahhoz hozzájárult.

ELSŐTÉTITES LISSZABONBAN

Lisszabon. (Tp.). A portugál főváost vasárnap éjszaka sötétítették el első ízben. Az elsőtétítés este nyolc órától éjszakai két óráig tartott.

Pavolini: Az alkotmányozó gyűlésnek nem fasiszták is tagjai lehetnek

Berlin. (Ep.) Alessandro Pavolini, a köztársasági fasiszta párt titkára, most első ízben nyilatkozott a nemzeti alkotmányozó gyűlés összehívásáról, ami Mussolini nevében történt. Ez az alkotmányozó gyűlés hamarosan ül össze első tanácskozására, amikor Mussolini ezt az alkotmányozó gyűlést Itália legfőbb jogi forrásának fogja nyilvánítani. Az alkotmányozó gyűlés több mint 1000 tagból fog állni, a népesség valamennyi rétegéből. Tagok csak olyanok lehetnek, akik bizonyos adtak annak hogy képesek a nemzet szolgálatára és akik Pavolini szavai szerint — „inkább fogják képviselni az olasz népet a világ előtt, mint a Savoya-uralkodóház”.

Bár az alkotmányozó gyűlés tagjainak nagy része tagja a köztársasági fasiszta pártnak, az alkotmányozó gyűlésnek olyanok is lehetnek a tagjai, akik a pártnak nem tagjai. Pavolini az alkotmányozó gyűlést Itáliának Mussolini vezetése alatt álló legfőbb alkotmányos szervének jelöli meg.

Első feladata közé tartozik az olasz uralkodóház megszüntetése. Ez úgy történik, hogy felfüggesztik, azaz érvénytelenítik az első olasz parlament 1861. évi február 16-i határozatát, amellyel a mostani uralkodó nagyatyját trónra emelték. Az alkotmányozó gyűlés a fasiszta pártot fogja megjelölni a köztársasági gondolat védelmezőjének.

Arra a kérdésre, hogy milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy valaki az alkotmányozó gyűlés tagja lehessen, Pavolini kijelentette, hogy a párt felfogása szerint nincs szükség föltétlen fasiszta meggyőződésű tagokra. Az előbbi időkkel ellentétben az állami tisztviselőket nem kétélezik arra, hogy a párt tagjai legyenek, mert a párt a tiszta köztársasági politika elveit képviseli.

Pavolini kijelentette, hogy a párttal együtt meg van elégedve a tagok kellő számával. Alapvető újítás történik, olyan értelemben, hogy ezután a párt körli csoportosított szervezeteket a párttól elválasztják és

veik függetlenségét és egységét, de elpusztulnak azok a népek, amelyek lelki mélyén nem találják erkölcsi erőket ahhoz, hogy szembeszálljanak a válsággal.

az illetékes minisztériumok mellé helyezik.

A Dopo Lavoro, vagyis a szabadidő-mozgalom nincs többé semmiféle kapcsolatban a párttal, a kultúrminisztérium hatáskörébe utalják át, csak a különböző tartományokban lesz egy-egy fasiszta megbízott.

Pavolini végül közölte, hogy a Badoglio-kormány idején elesett vagy meggyilkolt fasiszták száma sokkal nagyobb, mint ahogy eddig tudták. Ezeknek a pontos adatait még nem lehetett megállapítani.

ANGLIA NEM ISMERI EL AZ OLASZ KIRALYT ABESSZINIA CSÁSZÁRÁNAK

Stockholm. (Rador). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti: Az angol külügyminisztérium helyettes államtitkára tegnap az

Rendkívüli ülésre hívják össze a japán parlamentet

Tokió. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A japán parlamentet, császári rendelettel október 25-re, rendkívüli ülészakra hívták össze. A rendkívüli ülészak három napos lesz.

AMERIKAI FEHÉR-KÖNYV

Genf. (Rador). Az Egyesült Államok külügyminisztere Fehér könyvet adott ki. Ez a könyv magában foglalja azokat az okiratokat, amelyeknek az a rendeltetése, hogy bizonyítsák, a külügyminiszter az 1941. év tavaszán teljes erejéből azon fáradozott, hogy a háború kiterjedését Európában megakadályozza.

A könyv függelékében azok az okmányok vannak, amelyek a Japán és az Egyesült Államok között abban a két

alsóházban tagadó választ adott arra a kérdésre, hogy a brit kormány elismeri-e az olasz királyt Abesszinia császárának.

SVED LAPTUDÓSÍTÓ A VATIKÁN HILYZETERŐL

Stockholm. (Rador). A Stockholms Tidningen című svéd lap római tudósítója szerint a német hatóságok és a Vatikán-város kapcsolatai kifogástalanok. Az igazságnak tartoznak megállapítani — írja a tudósító — hogy a német katonaság magatartása a Vatikán-város határában ugyancsak a legnagyobb mértékben kifogástalan. Ellenében a hírszövegekkel meg kell állapítani, hogy a Vatikán-város és a német katonai hatóságok között egyetlen esetben sem fordult elő surlódás Egyébként a szeptember 8-át követő napokban a Vatikán-városban levő diplomáciai testületek tagjai könnyebben érintkeztek államukkal, mint a kvirálai követek. A Vatikán-város hatóságai is elismerik, hogy a német hatóságok kifogástalanul viselkednek, — fejezi be tudósítását a Stockholms Tidningen római munkatársa.

TITKOS ÜLÉST TART AZ USA KONGRESSZUSA

Amszterdam. (Rador). A londoni rádió híradása szerint az Egyesült Államok képviselőháza a közeljövőben titkos ülésre ül össze. Néhány nap előtt öt szenátor mély benyomást keltő kijelentéseket tett, amiket külföldi utazásuk alkalmával nyert tapasztalataikról. A titkos ülésen az öt szenátor részletesen előterjeszti majd megállapításait.

ÉLÉNK POLITIKAI TEVÉKENYSÉG ALGIRBAN

Bern. (Tp.) A francia felszabadítási bizottság összeült Algirban, hogy meg-

tárgyalja a diplomáciai helyzetet. Tekintettel arra, hogy Bogomolov, a Szovjet megbízottja szintén Algirba érkezett, kétségtelen, hogy ez a körülmény összeesett a diplomáciai tevékenység megélénkülésével és összefüggésben áll a földközi-tengeri bizottság munkájának előkészületeivel is.

MUNKAPARANCSNOKSAGOKAT LÉTESÍTENEK KÖZÉP-ITALIÁBAN

Róma. (Stefani). Az olasz köztársasági fasiszta kormány nemzetvédelmi minisztere, Graziani tábornagy rendeletet adott ki a munkaparanccsok felállítására Közép-Itáliában. A rendelkezés azonnali hatállyal életbe lép. A munkaszolgálat-utépítésre és az uthalózat javítási munkálatára vonatkozik, a lakosság zavartalan élelmiszer-ellátása érdekében. A munkaerők ilyértelmű felhasználásával kapcsolatban elejét veszik a munkanélküliségnek is, amely az utóbbi időben komoly probléma lett. A szervezetet az önkéntes szolgálat alapján kell felépíteni és a munkaerők felhasználásának irányítására munkafelügyelősegeket létesítenek.

MOSZKA NEM HAJLANDÓ RÉSZT VENNİ EGY HÁBORU UTANI KAPITALISTA RENDSZER KIDOLGOZÁSÁBAN

Amszterdam. (Tp.) A szovjet kormány visszautasította azt az angol-amerikai meghívást, hogy képviselőt küldjön a háború után a valutaügyi tervek kidolgozására létesítendő bizottságba. Ebben a bizottságban az Egyesült Államok, Anglia, a Szovjetunió és Kína képviselőin kívül még három európai, egy délamerikai és egy ázsiai állam venni részt. A Szovjetunió vonatkozóan csatlakozni a bizottságban való részvételhez, de kijelentette, hogy ez még nem jelent teljes visszautasítást. Moszkvának ugyanis nincs kedve egy kapitalista jellegű pénzügyi rendszer kidolgozásához részvételével hozzájárulni.

Jelentéseink a harcerekről

Elrekeszelt helyi betörések Zaporozsje hidfőjénél és Kievtől délkeletre

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcúterén a Szovjet tegnap egész napon át Zaporozsje hidfőjét és a Kievtől délkeletre lévő szakaszon a német állásokat nagy erőikkel támadta. Súlyos harcokban ezeket a támadásokat a német csapatok visszaverték és közben 137 szovjet páncélost elpusztítottak. Helyi jellegű beföréseket elrekeszelték.

A Pripjet topoklatánál és Gomeltől délre német páncélos csapatok és gránátosok lendületes ellentámadásokkal visszazertek több, az előző napokban elvesztett helységet.

Gomeltől északra és Szmolenszktől nyugatra a szovjet csapatok, egybefogott erőkkélel újabb áttörési kísérleteket indítottak. Elkeseredett küzdelem után a német csapatok ott ismételtelen teljes elhárító győzelmet arattak.

A keleti arcvonal többi részén, különösen az Azovi-tengertől északra lévő szakaszon és Velikije Lukitól délnyugatra élénk helyi jellegű harci tevékenység volt.

Oktober 11-én és 12-én német vadászok és tüzérség légharítása a keleti arcvonalon 142 szovjet repülőgépet lőttek le, 6 német gép eltűnt.

A délnyugati arcvonalon tegnap mindkét oldalról jelentékenyen emelkedett a tüzérségi tevékenység. Az angol amerikai erők több helyi támadását a Volturno völgyben és a déli Appenninokban visszaverték, miközben az ellenségnek súlyos s véres veszteségeket okoztak.

A Földközi-tenger területén a légierő jó eredménnyel bombázott egy ellenség sziget-támaszpontot és hatóság építészeti támadást intézett Ajaccio kikötője és repülőtere ellen.

GRAZIANI

A NÉMET FŐHADISZÁLLÁSON

Berlin. (DNB). A német vezéri főhadiszállásról jelentik: Graziani tábor-

nok, az olasz köztársasági fasiszta kormány hadügyminisztere, megbeszélések céljából, Hitler vezér és kancellárnál, a német főhadiszálláson tartózkodik.

A DELITALIAI HADIHELYZET

Berlin. (Ep.) A délnyugati harcúterén Alexander tábornok fázadozása első sorban arra irányul, hogy az Appenninen áthaladó utat Benevento—Vinchiaturotól egészen Teruolig, délről és északról jövő egyidejű nyomással megnyissa, illetve a szövetséges csapatok birtokába juttassa. Délről Clark tábornok az amerikai 5. hadsereg jelentékenyen megerősített jobb szárnyát támadásra indította, de csak igen lassan jut előre. Az utvonalon az egyik amerikai támadási él e közben elérte ugyan Porto Landofot, de a város mindkét oldalán a szövetséges erők még alaposan messzire vannak.

A 8. angol hadseregnek északról a Biferisafolyó forrásvidékéről az említett utvonalon ellen harcbavetett csapatai német utóvédekkel való gyenge harci érintkezés után némi területet nyertek ugyan, de az Appenninek főgerincét még nem érték el. Terinólító északnyugatra az adriai tenger parti utat Vasto felé az ellenséges nyomás pillanatnyilag engedett. Az angolok itt állásaikban maradtak és ki vannak téve az egyre erősödő német tüzérségi tüznek. Az angolszások tüzérsége tevékenysége jelentékenyen erősödött. Ugyanez a helyzet a nyugati partvidéken levő Volturno — szakaszon is, ahol a helyzet egyáltalában nem változott. A szövetségesek hadvezetősége nyilván arra törekszik, hogy a középső arcvonalszakaszon az említett utat megnyissa az előnyomu lási terv számára.

Legújabb

Angol csapatokat tettek partra az Azori-szigeteken

Lisszabon. (Tp.) Milánó jelent és szerint szövetséges hadihajók érkeztek az Azori szigetekre.

Londoni jelentés szerint angol hadihajókról már csapatokat tettek partra az Azori-szigeteken.

Cordell Hull Moszkvába utaztában Brazíliába érkezett

Madrid. (Rador). A német távirati iroda jelenti: Rio de Janeiróból érkezett hír szerint a Moszkvába utazó Cordell Hull repülőgépen a braziliai Natalba érkezett. Rövid jelentés közli, hogy az Egyesült Államok külügyminiszterét megérkezésekor a brazil külügyminiszter és az USA riói nagykövete üdvözölte.

Az USA is igénybe veszi az azori támaszpontokat

Genf. (Tp.) Roosevelt elnök kijelentette, hogy az Egyesült Államok Angliával együtt vesznek részt az Azori-szigeteken levő támaszpontok felhasználásában, mivel az Egyesült Államok ma Angliával együtt összefüggő hadműveleteket folytatnak. Kivételes körülmények között a támaszpontokat esetleg más államok is felhasználhatják, amelyek a tengelyhatalmakkal háborúban állanak — mondotta az elnök.

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

Főmunkatársak:

CSARÁNY BÉLA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

31

Az ellátás további szabályozására a katonai és polgári ellátási államtitkárság elrendelte, hogy a rozslisztból készült kenyeret, valamint az ugynevezett Graham-kenyeret bár csak a megyei prefektúra kiadta engedéllyel rendelkező pékipari üzemek süthetik, de mindkét kenyérfajta jegy nélkül árusítható. A rozskenyérhez, amely 600 gramm súlyban kerül forgalomba, a pékek 462 gramm lisztet kötelesek felhasználni. A Graham-kenyer 125 gramm és 250 gramm súlyban készül.

A nemzetvédelmi minisztérium az ár-kormánybizottsággal karöltve megállapította az 1943-44. évre a katonaság részére rekvirált tárgyak és szolgáltatások díját.

A postai díjszabás, amint erről már megemlékeztünk, október 25-től kezdve olyan értelemben megváltozik, hogy a postai küldeményekre okmánybélyegeket is kell ragasztani. Maga a bérmentesítési illeték összege ugyanaz maradván, az eddiginél kevesebb postabélyeget kell majd alkalmazni (egyszerű levélnél az eddigi 16 lej helyett 15 lej elegendő, ehhez járul még 1 lej okmánybélyeg).

A kormány a kivételes helyzetre való tekintettel több furdón és üdülőhelyen felfüggesztette a turisztikai illeték fizetésének kötelezettségét. Egyetlen helységben sem fizetnek turisztikai illetéket (tehát ott sem, ahol továbbra is érvényben maradt), a többi között a társadalombiztosító intézet tagjai és a kiköltöztetett személyek (evacuati).

Az iparügyi, kereskedelmi és bányai államtitkárságnak most kiadott rendelete az ipari termelést tovább viszi a szükségessé vált készítmény-egységesítés után. A rendelet kimondja, hogy ezután csak egyféle cipőkenőcsöt és szintén egyféle bőrszirt lehet előállítani.

A rendelet részletesen szabályozza a cipőkenőcs és bőrszirt vegyi összetételét, majd megállapítja azt is, hogy e két készítmény csak három nagyságu dobozban hozható forgalomba: 64 milliméter átmérőjű dobozban 40 köbceniméter hasznos tartalommal, 85 milliméter átmérőjű dobozban 71 köbceniméter hasznos tartalommal és 100 milliméter átmérőjű dobozban 115 köbceniméter hasznos tartalommal. Minden egyes dobozon feltüntetendő a gyár elnevezése vagy gyári jegy, a doboz nagysága (első, második, harmadik) és végül a tartalom (cipőkenőcs, bőrszirt). A gyáraknak október 19-ig bejelentést kell tenniük az államtitkárság iparügyi igazgatóságán a raktáron lévő és nem a most előírt vegyi összetételű cipőkenőcs, illetve bőrszirt mennyiségéről, továbbá azokról a dobozmennyiségekről, amelyek nem egyeznek a most megszabott nagysággal. Hasonló bejelentésre kötelesek a cipőkenőcs- és bőrszirt-dobozgyárak is, ha nem egységes mintájú dobozok készítésére kaptak megrendelést. A nem egységes mintájú cipőkenőcsöt és bőrszirt a gyárak október 31-ig, a kereskedők pedig december 31-ig kötelesek forgalomba hozni.

Az országos ár-kormánybizottság a héten a gyümölcs árát szabta meg. E szerint a szilva, alma- és egyes (szilva és alma) iz ára a gyárban átvéve 195 lej, a bíralsmaiz 200 lej, míg a kajszin és meggy 210 lej kilogrammonként.

A nemzetgazdasági minisztérium a gyapjú beszolgáltatására kitűzött és legutóbb szeptember 30-án lejárt határidőt október 31-ig meghosszabbította.

A Dél-Erdélyben életbelépett polgári törvénykönyv fontosabb rendelkezéseinek ismertetése

(Harmadik közlemény).

Örökösödési jogszabályok (folytatás)

A köteles-rész

A köteles-rész az örökösödési vagyonának ama része, amely felet szabadon nem rendelkezhetik, hanem köteles azt gyermekeiknek, ezek leszármazóinak, ilyenek hiányában pedig szüleinek juttatni.

Eddigi jogrendszerünk — általában — a vagyon felelését rendelte a köteles-része jogosultaknak juttatni. A román polgári törvénykönyv ezen tulmenően egy gyermek esetén az örökösödési vagyonának felét, két gyermek esetén két harmadát, három vagy több gyermek esetén három negyedét elidegeníthetettnek nyilvánítja. Gyermekek hiányában a szülők az örökösödési vagyonának egy-egy negyedét igényelhetik köteles-rész címén. A fenti vagyoni hányadok erejéig érvénytelenek, illetőleg felbonthatók mindazok a jogügyletek, melyek az örökösödési vagyonát megfelelő ellenszolgáltatás nélkül csökkentették, éppen úgy mint előbbi jogrendszerünkben.

A hagyatéki osztály törvényes öröklés esetében

Ha az elhunyt végrendeletet nem hagyott hátra, a hagyatéki vagyon a törvény által előírt szabályok szerint osztandó fel az arra hivatottak között. Eddigi jogrendszerünk úgy intézkedett,

hogy az ilyen természetű vagyont a törvény megszabta arányban osszák fel a jogosultak között, tekintet nélkül az örökösödési vagyon részükre ajánlott vagy más címenek juttatott értékeire. Ezek szerint az öröklésre hivatott csupán abban az esetben volt köteles az elhalt részéről neki juttatott értékeket a hagyatéki vagyonhoz csatolni, ha erre a köteles-részre jogosultak törvényes igénye a fennmaradt vagyonból kielégíthető nem volt.

A most életbelépett jogszabályok szerint azonban a leendő ágbeli örökösök tartoznak osztály alá bocsátani mindazokat az értékeket, melyeket egyenes vagy kerülő uton az elhunytól nem terhes jogügylet alapján szereztek. Ez a kötelezettség kiterjed a hozomány eimen történt juttatásokra, valamint azokra az összegre, amelyeket az elhalt jemenő ágbeli örököseire költött, hogy számára életlehetőséget teremtsen, ugyszintén azokra az összegre, amelyeket az elhalt az öröklésre hivatott adósságainak rendezésére költött. Ezeket az értékeket az örökös törvényes örökrészébe betudják.

Az osztály alá bocsátás kötelezettsége alól az örökös csak abban az esetben mentesül, ha az örökösödési felmentette. A felmentés, ha erre vonatkozólag az örökösödési kifejezettel nem rendelkezett, a juttatás körülményeiből is meg-

álapítható.

Ha az örökös örököségi jogáról lemond, természetesen semmiféle kötelezettség a fenti vonatkozásban nem terheli, kivéve, ha a többi örökös köteles-részenek kielégítéséről jenne szó.

Az osztály alá bocsátás természetben történik, ha az ingó vagy ingatlan dolog még az örökös birtokában van. Ellenkező esetben annak értéke kerül osztály alá.

A hagyatéki terhek viselése

A hagyatéki terhek viselését illetőleg a most életbelépett jogszabályok nem mutatnak lényeges eltérést előbbi jogrendszerünkétől. Minden örökös köteles, örökrészenek arányában viselni a hagyatéki terheket.

A hagyatéki hitelezőinek azonban különleges jogokat biztosítanak a most életbelépett jogszabályok. A hitelezők kérhetik a hagyatéki vagyonnak az örökösök saját vagyonától való elkülönítését és kezelését, nehogy az örökös adósságait a hagyatéki vagyon megterhelve a hagyatéki hitelezőinek jogait veszélyeztessék. Hasonlóképpen, a hitelezők jelen lehetnek a hagyatéki felosztásánál és ellenőrizhetik, nehogy jogaikat kihasználják. Az érdekeikre káros osztály ellen óvat emelhetnek.

Takáts Lajos dr.

(Folytatjuk).

Ujabb pénzügyi rendelkezések

Bélyeg-törvény

Mint tudvalegy, a bélyeg-törvény 4. szakaszának 20. paragrafusában kimondja, hogy a kereskedelmi és ipari társaságok a náluk teljesített fizetések fejében másolati lappal bíró fizetből nyugtát kötelesek kibocsátani.

A nyugta kibocsátásának kötelezettsége alól csak akkor mentesek a társaságok ha postautajvány, postacsekkel utján, postai vagy vasuti utánvéttel kapnak pénzküldeményt és a postabélyeget eme küldeménynek eredeti okmá-

nyain vagy iratain lerótták.

Tekintve, hogy a posta, a csekkpénztár és a vasut elismervényei, mint közlekedési iratok, bélyegmentesek, a társaságok mindezeket úgy értelmezték, a bélyeg-törvény szóban forgó előírásait, hogy ily küldemények után nem bocsátottak ki nyugtát és a posta, vasut vagy csekk bélyegmentes nyugtáit se bélyegzték felül.

A pénzügyminisztérium a napokban kibocsátott magyarázó rendelkezése uj

helyzetet teremt. A rendelet hangsúlyozza, hogy a társaságok a nyugta kibocsátásának kötelezettsége alól csak akkor mentesülnek, ha az okmány, amelyen a postai, csekk vagy vasuti pénzküldemény átvételét elismerik, nyugtabélyeggel van ellátva.

Ez a magyarázat maga után vonja annak kérdésnek felvetését vajjon a társaság maként igazolja a pénzügyi ellenőri közegekkel szemben, hogy a postának, csekkpénztárnak és vasutnak átadott nyugtáztól szelvényen a megfelelő bélyeget lerótták?

Tekintve, hogy az ilyen pénzküldeményeknél a címzettől is marad szelvény vagy másolat, az érdekelt cégek ahhoz a gyakorlához folyamodnak, hogy kettős bélyeget használjanak s a birtokukban maradó okmányra ép úgy ragasztják fel a tulajdonképpeni nyugtatási szelvényre ragasztott bélyeg másik részét, mint ahogy a kibocsátott számlákon is nyugtakon szokásos.

Ezek az előírások egyébként nem álnak fenn egyéni cégekre. Az egyéni cégek ugyanis nem kötelesek nyugtát adni. Különben is, mind az egyéni cégek, mind a magánszemélyek egyszerű lapot is nyugtáznak bármilyen pénzfelvetelt egy részről álló okmánybélyeg leróva mellett.

Fennmarad annak a tisztázása, vajjon a számla kiállításával egyidejűleg kiengedtesen kötelesek-e a társaságok bélyeges külön nyugtát kiállítani. Az 1927 szeptember 9-én hozott bélyegügyi ösztönzési törvény, melyet a bélyeg-törvény legújabb hivatásos kiadványai változtatlan szöveggel leközölnek s ezzel bizonyítják, hogy az ezidőszent is érvényben van, kétséget kizáró módon kimondja, hogy a számlák tulajdonképpen írásbeli szerződések, ennél fogva rájuk is fennáll a bélyeg-törvény általános intézkedése, hogy magában a szerződésben foglalt elismerés belyegmentes amennyiben ez az okmány kiállításával egyidejűleg történik. Ezt az utóbbi feltételt a bélyeg-törvény 1939. évi mód-

Az 1943-44. évi rekvirálási díjszabás

A nemzetvédelmi minisztérium a nagyvezérkar utján az országos ár-kormánybizottsággal karöltve az 1943-44. évre megállapította a hadsereg részére rekvirálásra kerülő emberi munkaerő, állatok, járművek, valamint szolgáltatások ellenértékét.

EMBERI MUNKAERŐ

Férfi munkaerő 250—400 lej, női munkaerő 200—300 lej, iparosok 500—800 lej, tanoncok 200 lej, iparosmesterek 600—1000 lej, műhelytanoncok 700—1100 lej, gépész gépkocsivezetők 600—800 lej, gépkocsivezetők 500—700 lej naponta. Köznyugdíjasok, akiket nem a hadsereg, hanem előbbi szolgálati helyükre rekvirálnak, a nyugdíjuk és az illető állás jelenlegi fizetése közötti különbözetet kapják. Postai cenzorok órábéra 70—100 lej, a főcenzoré 80—120 lej óránként.

Fő-betegápolónő 400 lej, felügyelő betegápolónő 360 lej, önkéntes betegápolónő 350 lej, hivatásos betegápolónő 350 lej, segéd-betegápolónő, valamint a nem szakképzett személyzet 300 lej naponta.

A főiskolai végzettségű személyek munkára való rekvirálása esetén 15 évi szolgálati idő után napi 1000 lejre, 15 év és 30 év között napi 1200 lejre, 30 éven felül napi 1400 lejre tarthatnak igényt.

ÁLLATOK

Tízérségi vagy huszársági ló 30.000—50.000 lej, szállító-oszlopha való jó

20.000—35.000 lej, első minőségű ökör 45.000—55.000, második minőségű ökör 35.000—45.000, harmadik minőségű ökör 25.000—35.000 lej, első minőségű tehén 35.000—45.000 lej, második minőségű tehén 25.000—35.000 lej, egyéves borjú 10.000—20.000 lej, első minőségű bivaly 35.000—45.000 lej, második minőségű bivaly 25.000—35.000 lej, berbécs 4000—6000 lej, juh 3000—5000 lej, kecske 2000—4000 lej, bárány 2000—4000 lej darabja; sertés 140—180 lej élősúlyban kilogrammonként. A 15 évnél idősebb lovaknál 30—50 százalékot leszámitának a megállapított összegből.

LAKÁS

Egyágyas szoba tiszták vagy állami tisztviselők részére (ez utóbbiaknál kirendejt szolgálattal esetén) 130—200 lej naponta; minden további, a szobában elhelyezett ágy esetén 60 lejjel többet számítanak. Áltisztek és legénységi állománybejeli személyek részére naponta 25 lej. A szállodákban rekvirált szobák ára abban az esetben, ha a szobák számának egy negyedét rekvirálják el, a hivatalos díjszabásnál csak 30 százalékkal, míg ha a felénél többet rekvirálnak, akkor csak 20 százalékkal fizetnek kevesebbet.

Egy egyágyas szoba ára semmiesetre sem lehet kevesebb 130 lejnél és több 350 lejnél naponta.

(Folytatjuk).

(P. J.)

A Déli Hirlap gazdasági és jogi figyelője

(Folytatás a 3-ik oldalról)

kosztása fűzi hozzá az eddigi szövegekhez.
Érdekes jelenség, hogy a társaságok nem élnek a bélyegtvényben határozottan kifejezett kivételéssel, hanem számláiknak a kiállítással egyidejű ki-fizetése esetén is nyugtakönyvköj szabályosan felülhelyezett nyugtákat bo-

csátanak ki.
E kérdéssel kapcsolatban kiemeljük, hogy nincs helye nyugtábelvétel leróvá-sának akkor, ha a kereskedők jóváírások, rabattok, áruvisszafizetések, a számlázás-nál előfordult számítási hibák helyesbítésének esetéből kifolyólag jóváíró le-velet vagy jegyzéket küldenek el. (.)

Ki élvez adómentességet vagy adómérséklést

Az egyes adótörvény 38. szakaszának c) pontja teljes adómentességben részesíti az 5 hektárig terjedő szántóföldek és legelők bérletit és dézsmáit, ha a talaj szorított mezőgazdasági megművelésére szorított.

Ugyanennek a szakasznak d) pontja az erdőtulajdonosok erdővágására is adómen-teséget biztosít, ha teljes termésüket házi szükségletük kielégítésére fordítják.

Adómentességet kap a mezőgazdasági gépek és eszközök kihasználásából származó jövedelem, ha a kihasználást olyan személy folytatja, akinek főfoglalkozása a mezőgazdaság, tekintet nélkül arra, hogy bir tokosok-e vagy bérlet. Hasonlóképpen teljes adómentességet élveznek a mezőgazdasági gépek és eszközök közös beszerzésére és használatára alakult földműves szövetkezetek.

Az állattenyésztők, baromfitenyésztők, se-lyemgubótermelők és általában az élő lé-nyek tenyésztői, a fényüzést képezők kivé-velével, ugyancsak teljes adómentességet él-veznek. Adómentességben részesülnek az ál-lathizlálók és szárnyashizlálók; a méhes-keretek.

Adómentesek a következő mezőgazdasági termelések, amennyiben azt maguk a birto-kosok művelik s ha a termelés a talaj kö-zönséges művelésétől eltér: a melegágyak-ban történő főzeléktermelés 1000 négyzet-méterig terjedő területen; a növényházak-ban folyó főzeléktermelés 500 négyzetmé-terig terjedő területen; gyümölcsös faiskol-ák 3 hektár területig.

Adómentesek a kézi készülékekkel fel-szerelt házi textiltárgyakat készítő falusi kötődék, ha családonként legfeljebb két ilyen szék felett rendelkeznek, nem dolgoz-

nak gyárak számára és ha évi rendelkezé-ik több mint negyven százalékát nem ugyan-annak a személynek adják el.

Adómentességet élveznek az ortodox egy-házi intézetek tulajdonát képező gyertyá-kat, kegytárgyakat és egyházi könyveket előállító műhelyek, ha készítményeiket ki-zárólag az egyháznak adják el.

Adómentesek azok a nemes fémeket fel-dolgozó para-éz prések, amelyek aranyat vagy ezüstöt termelő kis bányavállalatok vagy egyes személyek tulajdonában van-nak.

Hasonlóképpen teljes adómentességet él-veznek a közszégi takarékpénztáraknak köz-épitkezésre szolgáló jövedelmei, azzal a ki-kötéssel, hogy a betétesek az ingó tőke jö-vedelme utáni adót megfizessék.

Létesítésüktől számított három évi adó-mentességben részesülnek a kézműves-, tisztviselő- és munkásszövetkezetek, nép-bankok, falusi szövetkezetek, városi nép-szövetkezetek, e bankok és szövetkezetek központjai amennyiben szervezeti törvé-nyiek feltételeinek megfelelnek.

Létesítésüktől számított öt évig terjedő teljes adómentességet élveznek a közszégek által felállított kézműves műhelyek, ame-lyek kizárólag faluhelyen működnek s csak ott árusítják cikkeit.

A románok tulajdonát képező és a román-vezetése alatt kiadott tudományos, mű-vész. irodalmi és oktató folyóiratok adója a rendes adó tizedrésze. A folyóirat ilyen jellegének elismeréséhez egyetem, vagy fel-sőbb szakiskola véleményezése szükséges. E jövedelmek után szperkvóta nem fize-tendő. Külföldi folyóirat itteni újból való kiadására ez a kedvezmény nem vonatkozik. (.)

Kérdezzon — mi felelünk

D. G. PETROSANI-PETROZSÉNY. A ház tulajdonjogában beállott változás a lak-bérlői szerződések hatályát nem érinti. Ezek továbbra is az 1943 április 6-i rende-lőtörvény védelme alatt állanak, amely a lakbér-szerződések érvényét a háboru tar-tamára fenntartotta. Amennyiben a háztu-lajdonos a házbér elfogadását megtagadja, úgy helyezze letébe a pénzügyvizsgatósá-gon, az erről szóló nyugtát pedig tegye le a járásbírósan. A műveletről ajánlott le-velben értesítse a háztulajdonost. (—)

H. K. ARAD. Az előre meg nem határo-zott időre alkalmazott tisztviselő állan-dó alkalmazottnak számít s a fizetés, fejmondás, munkabeosztás, betegsza-badság, családi pótlék stb. tekintetében mint ilyen kezelendő. (—)

D. V. CENADU Vechiu-Oscanad. 650.000 lej-es adóalapnál csak a szuperkvóta csök-ken. Az elemi adó 208.000 lej, a szuperkvó-ta 13.500 lej, a statisztika 1108 lej, a társa-dalmi alap 13.000 lej, a közszégi pótlék 6240 lej, az összes adó tehát 241.848 lej. A már megállapított adó összegének helyesbítése kérvényezés nélkül, mindenki számára hiva-talból történik. A befizetett adó többletet a következő félvre javára elszámolják. (.)

F. M. ARAD. Igazolatlan távollét esetén a munkaviszony felmondás nél-kű, azonnal felbomlik. Ha mulasztó alkalmazott ellen el akar járni, ve-gyen igénybe ügyvédi segítséget. Ha a tanuló-szerződés megkötésére szerződése van, a felmondás a munkakamarától

kell kérnie. Betegség idejére nem kö-teles fizetést adni, mert ezalatt a társad-alombiztosító intézettel jár segély. (.)

K. F. Sannicolau Mare-Nagyszentmiklós. 150.000 lej adóalapig a kisiparos mentes a könyvvézetés alól. Vásáron és hetipiacon kőtelek 5 százalékos fűzetből jegyzéket ad-ni, ha cikkei egyébként nem mentesek ez alól az illeték alól. (.)

Határidő napló

OKTÓBER 15:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti készletről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályának. Készletpót előállító gyárak és műhelyek bejelentik az ORAP-nak az előző 15 nap alatt készített cipők mennyiségét.

OKTÓBER 25:

Az új postai díjszabás életbelép.

Figyelem!
FAUR VALER
Timișoara I., Mercy-utcában levő szövet-és posztóüzletébe az **őszi és téli szövetujdonságok nagy választékban már megérkeztek.**

Okt. 15, péntek
Róm. kat.: Teréz
Protest.: Teréz
Ortod.: Lucian

Napkelte: 6 ó 17 p.
Napny: 17 ó 14 p.
A nappal hossza: 11 óra és 5 perc

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Távfeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítéséig vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodájában, Metianu-utca 6. Távfeszélő: 17-11.

**Enescu munkügyi miniszter a gyár-
iparosok országos szövetségének köz-
gyűlésén.** (București). Amint a Rador
jelenti, Enescu munkügyi miniszter, mi-
niszterünnemének államtitkárával és több
főtisztviselőjével részt vett a gyár-
iparosok országos szövetségének közgyűlé-
sén, amely alkalommal a társadalom-
biztosító intézet önkormányzatának ki-
terjesztéséről, valamint a munkásság bé-
rének szabályozásáról volt szó.

**Külső bucsuünnepségek a Gyárvá-
rosban.** A Timișoara-Temesvár gyárvá-
rosi templomi bucsu alkalmával a szoká-
sos külső bucsuünnepségek a kedvezőt-
len időjárás miatt nem voltak megtart-
hatók. Ezért ezeket október 17-én, va-
sárnap rendezik. A kereskedők a már
előjegyzett eladási helyeket igénybe ve-
hetik.

**1926-ban született ifjak jelentkezése
Aradon.** Az aradi második kerületi
rendőrség felhívja a körzetében lakó és
1926-ban született ifjak figyelmét arra,
hogy kötelesek jelentkezni a rendőrségen,
hogy a közeli jövőben sorra kerülő összeír-
ásra névbe bizonyos rendelkezéseket vegye-
nek át.

**Szombaton riadópróba Timișoara-
Temesvárott.** Timișoara-Temesvár város
igérvédalmi hivatalának közlése szerint
október 16-án, szombaton riadópróbát
rendeznek. A próba célja, hogy ellen-
őrizzék a riadóadás lehetőségét olyan
esetre, amikor a villamos riadóközülé-
kek különböző okokból nem működne-
nek. A szombati riadót így készírténál-
kal és a különböző gyárak riadóközülé-
keivel jelzik. A riadó szabályszerű jel-
zéssel történik, vagyis kezletét és szag-
gatótt befejezését pedig nyújtott,
r egy nyugtató jelzéssel tudatják. A pró-
biaridó tartamára a közönségnek a fen-
nálló rendelkezések értelmében óvó-
helyre kell vonulnia.

**Adományok a fratellai-ujkisdai gyer-
mekotthon javára.** Az intézet a következő
adományokért mond köszönetet: K. T.
Szent Antal nevében 500 lej, Csapó Gyulá-
né 540 lej, Fekete Imre egy kosár szőlő és
egy kosár hagyma, Csáky Jánosé 5 és fél
kiló élelmiszer, Varga N.-né egy kosár szőlő
és 2 fehér kenyér. Dulácska János 10 ke-
nyér, Krizsó kertész 100 kiló paradicsom,
Pásztor János 5 kenyér és 2 kiló lekvár,
özvegy Vass Dezsóné egy üveg lekvár, egy
kiló eddesség, 120 deka dara, 2 doboz kávé-
pótló és egy doboz kávé, J. A. 50 kiló hage-
ma, Mágori kertész 3 kiló zöldség, N. N.
egy üveg lekvár.

**Rablásban való bűnrészesség miatt hal-
álra ítélt nő.** (Saj. tud.) Constantaban a
mult héten két férfi és egy nő éjjel meg-
támadta és kirabolta Caracalia kereskedőt. A
tetteseket sikerült hamarosan kézrekeríteni.
Kiderült, hogy a két férfi között gonosz-
tevő, a nő pedig az egyiknek barátnője, Na-
ghi Marloara. A bíróság a két férfit és
Naghi Mariorat halálra ítélte.

Beteg zsidó férfiak felülvizsgálása. A
Timișoara-Temesvári hadkiegészítő paranc-
snokság közli: Október 18-án és 19-én Timi-
șoara-Temesvárott a beteg zsidók felülviz-
sgálására orvosi bizottság működik. Az ös-
szes 1915—1947 korosztálybeli — 1893—
1925. születésű — beteg zsidók, amennyi-
ben az 1943. május 27-i orvosi bizottság
nem vizsgálta felül őket, még akkor is, ha
a hadkiegészítő parancsnokság orvosa ide-
iglenesen felmentette őket, jelentkezzenek
1943. október 15-én, 16-án és 17-én a had-
kiegészítő parancsnokság orvosánál, aki
őket a felülvizsgáló bizottság számára elő-
jegyzti. Nem jelentkeznek azok, akiket az
1943. május 27-i bizottság bármilyen szolgálat-
ra, vagy pedig testi munkára — még köny-
nyűre is — alkalmatlannak talált.

Huszonöt éves papi jubileum. (Saj.
tud.) Criseni-Pasztaakalánon híveinek
nagy lelkesedése közepette ünnepelte
meg Laszlo Ferenc dr. szentszéki taná-
csos, a közszeg plébános papja szente-
lőségének huszonötödik évfordulóját. Az
újonnan kifestett templomot a hívek
zsúfolásig töltötték meg. Kampe Vilmos
német lelkész németül, majd Fábán János
lupeni-lupényi plébános magyarul
mondott szentbeszédet és egyben felol-
vasta Márton Áron püspök megleghányi
üdvözlő levelét. Szentmise után a tem-
plom előtti téren Hill Albert petrosani-
petrosényi esperes-plébános P. Fodor
Pelbárt szentferencendi tartományfő-
nök, majd a más valású egyházköz-
ségek vezetői, az egyháztanács, az ifjuság,
végül a streisangergel-szrigyszeggyör-
gyi főkegyház hívei köszöntötték Laszlo
Ferenc plébánost. Az üdvözlő szavakból
az elismerés és a hála csengett ki. Ki-
emelték mindazt, amit az ünnepeit a két
egyházközszeg érdekében tett. Az üdvö-
zlésekre a jubilálás meghatótt hangon vá-
laszolt.

**Hadiözvegyek ideiglenes illetm-
nyének fizetése.** A timișoarai-teremesvári
városi IOV-hivatal közli a hadiözve-
gyekkel, hogy az ideiglenes járandóság
(drepturi tranzitorii) pénteken való ki-
fizetése előtt esütörtökön délután jelen-
kezzenek a hivatalban. (városzháza II.
emelet 91-es szoba), hogy a kiuta-
járásra a tolongás elkerülése végett szor-
számot kapjanak

**Tarnaveni-Dicsőszentmárton lakossá-
gának listellátása.** (Saj. tud.) A város köz-
szélmelési hivatala közli, hogy az ellátási
államtitkárság minden személy részére 10
kilógramm fehér lisztnek a beszerzését en-
gedélyezte. A lakosság saját érdekében ce-
lekszik, ha ezt a listemennyiséget minél
előbb megvásárolja, mert a későbbi időben
a közönség személyenként és hónaponként
csak egy kilógramm lisztet fog kapni.

(*) **Ügyvédi hír.** Dr. Schäfer Imre,
ciacovai-csákorvai ügyvéd visszaérkezett
és újból fogad.

(*) **Köszönetnyilvánítás.** Ezuton mon-
dunk hájas köszönetet mindazoknak,
akik felejtethetetlen jó férjem, szeretett
édesapánk, Juhász István temetésén
résztvettek, ravatalára koszorút, virágot
helyeztek, valamint résztvételük fájdal-
munkon enyhíteni igyekeztek. Különös
köszönettel adózunk a resitai-resica-
bányai Magyar Olvasókörnek, Dénes
Károly díszelőnk urnak, bucsuzatótt szav-
vairért, valamint a Magyar Népközönség-
nek, a resitai-resicabányai Vasművek ál-
kalmazottjainak és a munkás sportegye-
sületnek. A gyászoló család.

Ügyeletes gyógyszerárak. Október 14,
csütörtök: Arad: Stauble (Regina Maria-
8), Niedermayer (szerb-palota). — Timi-
șoara-Temesvár: Belváros: dr. Lupea (10
Mai-utca 5), Gyárváros: Maszsalits József
(Badea Cartan-tér 8), Erzsébetváros: Bia-
nu (Miron Costin-utca 18). — Fratellai-Uj-
kisdai: Panajtoh. — Freidorf-Szabadfalvi
Bonomi.

Mozik műsora. Október 14, csütör-
tök: Arad: Aro: „Fra Diavolo”, Cor-
so: „Egy regény moliban” (Marianne
Hoppe, Ferdinand Marian, Paul Dahlke),
Forum: „Az ördögi vér” (Gustav Die-
sel, Luise Beghi, Paola Barbara), Ura-
nia: „Friedemann Bach” (Camilla Horn,
Gustav Gründgens). — Timișoara-
Temesvár: Apolló: „Tengeri kísér-
tet”, Capitol: „Az aszonyok nem angyal-
ok”, Corso: „Mese a szerelemről” (As-
sia Noris, Piero Ludi, Carlo Campa-
ni), Thalia: „Az okos Marianne” (Paula
Vessely, Attila Hörbiger, Hermann
Thimig).

— Kitértetett újságíró. Burau Coriolan városi tisztviselő a Dacia című timisoarai-temesvári napilap szerkesztőségének tagja a harcúterén tanúsított bátor magatartásáért a Barbatia s Credinta érdemrend második osztályát kapta a kardokkal. Burau Coriolan egy utászaja kulatbar szolgált és a keleti harcúterén egy évnél tovább teljesítette kötelességét.

SPORT

Klagenfurt, Bucuresti és Boroszló után vasarnap Timisoara-Temesvárott van német-román atlétikai viadal

A negyedik német-román atlétikai viadal színhelye Timisoara-Temesvárott van. A Bácság sportszerető közönsége hosszú idő után ismét nemzetközi atlétikai viadalt láthat. A Banatul pálya salakján rajthoz álló német atléták 11 főny; csoportjában minden tagja élvonalbeli versenyző, akikhez hasonló nagyságok még nem igen indultak timisoarai-temesvári pályán. Ennek ellenére a velük szembe kerülő román versenyzők közül Moianának, aki az idén már 10,5-öt is futott a 100 m-en és 21,4-et a 200-m, győzelmi esélye is van. Lehmann Budapesten 10,8-at, míg Sonntag 22,1-et ért el ebben a két számban. A többi szám közül névnyben könnyen adódhatik meglepetés.

Visszapillantás az atlétikai idény teljesítményeire

Az atlétikai évad kiemelkedő nemzetközi eseményeinek közele során most az augusztusban Bázelen eldöntésre került magyar-svájci viadallal foglalkozunk, amelyet a magyarok 103:61 arányban megnyertek.

100 m: 1. Pelsőczy 10,9; 2. Szigetvári dr. 11,3; Bugeit 11,1; 200 m: 1. Pelsőczy 22 mp; 2. Szigetvári dr. 22,4; 3. Weiskopf 22,8; 400 m: 1. Görköi 49,2; 2. Bánhalmi 49,6; 3. Künzli 50,1; 800 m: 1. Marosi 1:53,2; 2. Volkmer 1:53,2; 3. Hires 1:53,4; 1500 m: 1. Hires 3:57,4; 2. Herren 3:58,1; 3. Thomenn 3:59,4; 5000 m: 1. Szabó 14:57,2; 2. Németh 14:57,4; 3. Thomenn 15:20,8; 10.000 m: 1. Szilágyi 31:10; 2. Kelen 31:37; 3. Sandmeier 32:04; svájci csúcseredmény, 110 gát: 1. Hidas 15,2; 2. Kiss 15,8; 3. Christen 16 mp; 400 gát: 1. Kiss 54,3; 2. Büchler 54,3; 3. Hidas 56; Magasugrás: 1. Graff 185, 2. Wyss 180; 3. Homonnay 175 cm. Távolugrás: 1. Studer 679; 2. Gyuricza 678; 3. Vermes 677 cm. Rudugrás: 1. Kovács 390; 2. Hofstetter 380; 3. Scheurer 380; Súlylökés: 1. Némethvári 14,64; 2. Deák dr. 13,97; 3. Hedener 13,50. Gerelyhajítás: 1. Várszegi 66,12; 2. Rákhely dr. 65; 3. Neumann 64,24 m; Diszkoszvetés: 1. Kulitz 45,71; 2. Horváth 44,97; 3. Hirsch 42,01; Kalapácsvetés: 1. Németh 51,96; 2. Remete 48,43; 3. Nido 45,30.

Rádió

OKTOBER 15, PÉNTEK

Bucuresti: 6.55 Ebresztő, hírek, 12.45 Hírek, 13. Roman-német bajtársi óra, 13.50 Hírek német nyelven, 14. Hírek, 15.15 Közlemények, 14.30 Sebesültek szórakoztató műora, 15.40 Katonák postája, 16.40 Hírek orosz nyelven, 18. Szórakoztató zene, 18.15 Hírek német nyelven, 18.25 Zongora, 18.40 Egyházi zenéi hangverseny, Tannhäuser opera közvetítése a bucaresti nemzeti színházból, 21.15 Rádiógyermek, 22.21 Hírek, sport, 23.18 Szórakoztató zene, 23.30 Induló.

Radio Moldova: 12. Szórakoztató zene, 13.30. Hírek, 13.45 Déli hangverseny, 20. A sport és az ifjúság nevelése, 20.15 Régi táncok, 20.40 Énekszámok, 21. Hírek, 21.15 Szimfonikus zene, 22.15 Jazz.

Budapest I.: 7.25 Torna, zene, 8. Hírek, zene, 9. Hírek német, román, szlovák, ruszin, szerb nyelven, 9.30 Rádióiskola, 11. Hírek, 11.15 Cséli, 12.15 Zenekar, 12.40 Ismeretterjesztő előadás, 13.10 Zenekar, 15. Hanglmezek, 15.30 Hírek, 16.05 Szólózene, 16.30 Mezőgazdasági előadás, 17.15 Nóták zongorán, 18.15 Szó s beszéd, csak musika, 18.50 Sportközlemények, 19. Német hallgatónak, 19.20 Ének és lélek, 19.50 Hírek, 20. Operett az operettől, 21.10 Az idők sodrában, 22. Cigányzene, 22.40 Hírek, sportesemények, 23.10 Hírek német, angol és francia nyelven, 23.40 Táncezen, 24.45 Hírek.

Bűnösök

Írta: ORMOS GERŐ

Ugy élek itt, mint egy vadember. Visz-kön akkora, hogy ketten alig férünk el benne, ágyamban ropogó szalmaszék vár esténként, mint öregapámé a jececi vályogházban. Hajnalban vörös fényvel bujlik elő a nap a fák mögül, kertem növényzetén csillog a harmat, vizet huzok fel a kútból, ott mosdom a szabadban s kemény kendervászonnal törülközőm. Tenyeremet megcserezte már a kapa, harcolok a gazzal, holmi vékony-szaru futókével, mácsonyával s tarackkal, melynek tudományos nevét megkerestem már egy szakkönyvben, hogy ilyen felkészülten tudjam gyűlölni legmagyobb ellenségemet. Kapálom, ápolom növényeimet.

Most érik a málnám. Szunyogcsereget zavarok fel belőle, amint széthajtogatom a dús ágakat és csipegetem csak úgy földes kézzel, vadember-módra.

Eppen ott kuprogtam paprikáim előtt, gyomláltam gyilkos szomszédait. Az uton apró gyerek bujt elő, korán volt meg, csodálkoztam, aludni szoktak az ilyen jószágok ilyenkor.

Nem látott meg a gyerek. Silány vászon nadrág fityegett rajta, négy-öt esztendősen lehetett s egyenesen letért a kertem barázdáján. Két szál tuskés drót védte csak ezt a kis földet, figyeltem, hová megy a gyerek mellette s mit akar.

Kis kosarat hímált a karján, úgy lépkedett, mintha a maguk udvarán járna. Aztán megállt a málnásnál, letette kosarát s nekilátott szüretelni.

Nem akartam rájleszni hát szeliden szólaltam meg. Gondotam torkoskodni készült a kis legény. Azt mondtam: — Hát te mit csinálsz, kisfiam? Megrezzent egy kicsit, de nagyon természetesen felelt: — Szedek. Közelebb léptem. — Mit szedsz? — Ezt e.

S vitte kis markában a puha gyümölcsöt, beletette a kosarába. Azt kérdeztem: — Tietek talán ez a kert? Rándított egyet a vállán: — Szedek. — Hát ha nem a tietek, hogyan szedhetsz?

— Mert köll.
— Ki mondta ezt teneked?
— Mamám.
— Mit mondott a mamád?
— Hogy szedjék.
— Itt?
— Itt.

És zavartalanul dolgozott. Akkor kiléptem a dróton s odaálltam melléje: — Aztán mást nem mondott a mamád?

— Csak, hogy szedjék.
— Biztosan azt mondta, hogy itt szedjék?
— Biztosan. Merj itt van.

Fölvettem a kosarát. Egy legénymarkra való gyümölcs volt benne. Megíjedit, utána kapott.

Rászóltam: — Várj csak, kisfiam. Gyere most szépen, leülünk itt, a bácsi szobájában és mesélék én teneked valamit.

Láttam, hogy nagyon megriadt. Elsápadt, nem tudta, mire készülök. De megfogtam a kezét, átbusztattam a dróton s bevezettem a házba.

Leültem s odafogtam a térdeim közé. Fölemeltem a fejét az állánál fogva s belenéztem a szemébe. Maszatos volt a képe, így alhatott ez a szegény az éjt-szaka, mocskosan, valami hasonlóan mocskos ágyban. A lába is fekete volt és kerges a portól.

Azt mondtam: — Hát ez a kisfiam nem hallottál te

arról, hogy nem szabad bántani a másét? No beszélj csak: nem hallottál? Akkor már világosodott az értelme. Azt pötyögte:

— Mert minékünk nincs kenyérünk... reggelünk...

— Hát akkor nekimegyünk a másénak? Ki tanított erre?

Mégint kibuggyant belőle a fekete vád:

— Mamám küldött!
Odakint nagyon vidáman daloltak a madarak, de én alig tudtam szólni. Micsoda ember lesz ebből a szerencsétlen gyerekből, ha most ilyen bűnökre tanítja az édesanyja?!

Beszéltam. Hogy mit, azt már nem tudom pontosan elmondani, de fölvettem az ölembé s úgy futott belém a szó, úgy magyaráztam, hogy ráeszméltem ijedten: én most tulajdonképpen az anyjától akarom elszakítani ezt az apró embert!

De nem törődtem semmivel. S éreztem, hogy elpuhul a gyerek, megvilan előtte valami, amit talán nem is lehetne szavakba önteni.

Leeszuított az ölemből, fogta a kosarát s kifordította belőle a málnát. Egy-szerint a kövezetre.

Aztán menni akart. Szégyenkezve, alázatosan, mint egy meggyógyított gonosztevő.

De nem engedtem. Azt mondtam: — Most már neked adom. Széd össze szépen.

Inteti fejével, hogy nem.

Biztattam, mosolyogtam zavartan.

Akkor éleset kiáltott egy asszony az uton:

— Jani! ...
Megrezzent a fiu!

— Mama! ...
Felállottam, megfogtam kezét s kiveztem a kertbe. Az asszony, lompos piszkos teremtés, ott állott az uton.

Bekiáltott, amikor meglátott bennünket:

— Hol csavarogsz, te haszontalan féreg! Ugy elverlek én, de úgy elverlek!

A gyerek hallgatott, lépkedett melletttem.

Megszóltam:

— Ott csavargott, ahová maga küldte...

Elvörösödött az asszony. Csipőre huzta kezét. Rikácsolt:

— Ki küldte, mi küldte, micsoda beszéd ez?! Ide gyere, Jani, te te, te haszontalan!

Nem engedtem kezemből a gyereket. S éreztem, hogy nem is akar menni.

Azt mondtam:

— Nézzé asszonyság... a gyerek megmondta. Mire nevelt ezt az apróságot, mi lesz belőle, ha így indítja neki az életnek?

Most hangos vita keletkezett. Ki akarta kapni kezemből a gyereket, hogy elverje.

De nem engedtem.

S a kisfiu rémült hallgatás után felsikoltott:

— Mama küldött! Máskor is küldött!

Ne bántson! ...

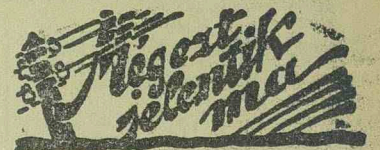
Most megtorpant az asszony. Elváltozott az arca. Mintha rádöbrent volna mérhetetlenül nagy vétkére.

Elcsuklott a hangja:

— Meg kell már bolondulni... tessék elhinni... Az ember nem is tudja... Ó, ó, ez a gyerek... Hát én röstellem... és ne tessék... Engem meg kellene botozni... ezért... És én nem is tudom, mi lesz... Gyere, Janikám...

Nem tudtam tovább tartani őket. Olyasfélét mondtam, hogy ne merje bántani a gyereket s visszamentem a viskómba.

Gyatra ember vagyok, de akkor nagyon szépen könyörögtem, hogy nézzen le az Isten a Család mélységeibe...

HITLER SZERENCSEKIVANATA
TISO dr.-nak. (Berlin). Hitler Adolf német birodalmi vezér és kancellár Tiso dr. szlovák államelnöknek az október 13-i évforduló alkalmából távirati uton szívélyes üdvözlét küldötte. (Rador).

A TÖRÖK ÁLLAMFŐ FONTOS NYILATKOZATRA KÉSZÜL. (Isztanbul). Izmet İnönü török államfő a közeli jövőben két beszédel mond a nyilvánosság számára. A rádióban először október 29-én, majd november 1-én a parlamentben beszél az államfő. Török politikai körökben kivétel nélkül nagy jelentőséget tulajdonítanak mindkét beszédnek és ezért azokat nagy érdeklődéssel várják.

ELJEGYZÉS A JAPAN CSÁSZÁRI CSALÁDBAN. (Tokió). Október 13-án lesz a japán császár legidősebb leányának eljegyzése az egyik japán herceggel. Az eljegyzéshez a beleegyezést a császár már májusban megadta. Az eljegyzés napján a mátkapár kicseréli egymással a szokásos ajándékokat. Harminc esztendő óta ez az első eljegyzés a japán császári házban.

A FINN PÉNZÜGYMINISZTER SVEDORSZÁGBAN. (Stockholm). Tegenner finn pénzügyminiszter stockholm látogatására vonatkozóan hivatalosan megállapítja, hogy a látogatás nincs kapcsolatban semmiféle béketárgyalással. A finn pénzügyminiszter Hansson svéd miniszterelnökkel és több szociáldemokrata képviselővel fog érintkezésbe lépni a svéd fővárosban.

VENEZUELA ELNÖKE ELLÁT GAT WASHINGTONBA. (Stockholm). Venezuella köztársasági elnöke elfogadta Roosevelt meghívását és legközelebb Washingtonba utazik, ahol a Fehér Ház vendége lesz.

MEGHALT A SZINPADON. (Drezda). Otto Erlar (anár, a neves német költő a drezdai állami színház színpadán szívroham következtében hirtelen meghalt. A költő „Vértesvörök” című trilógiája utolsó részének bemutatója alkalmával a közönség az előadás végén melegen ünnepekte a függöny előtti megjelenő költőt, amikor Erlar váratlanul összeesett és meghalt. Erlar 1872-ben született és Hitler tavaly, hetvenedik születésnapja alkalmával, a Goethe-éremmel tüntette ki.

VÉGETÉRT A NEMZETKÖZI VASUTI ÉRTEKEZLET. (Pozsony). A Csorbató mellett, a Magas Tátrában tartott nemzetközi vasúti értekezlet, amelyen az 1944-45. évi nemzetközi gyorsvonatok menetrendjét állapították meg a jogyzókönyv aláírása után véget ért.

KATYN, VINICZA, CSERNIGOV (Berlin). A Deutsche Allgemeine Zeitung beszámoló közöl arról a vérfürdőről, melyet Csernigov városának elfoglalása után a Szovjet az ukrán lakosság között rendezett. A szovjet csapatok bevonulása után — írja a lap — a városban maradt ukránokat a népbiztosok egy léren gyűjtötték össze s miután a orosz titkos rendőrség nagyfőben meg ejtette a „rostálást”, az áldozatok gépfegyverrel halomra lőtték. A Völkischer Beobachter megállapítja, hogy a szomorú emlékü Katyn és Vinicza mellett most már Csernigov is intó péld a Európa számára. (DNB).

Apróhirdetések

ALAKÍTÁSOK Szabászi iskolák felállítására békebeli anyagból Weinbergerné Donath Elza, Arad, Metianu-utca 15. Alakításokat is vállal. (2962)

TÉLIKABAT, kifogástalan, 10-12 éves leányka részére való, ejadó. Arad, Luther-tér 2 szám, 1. ajtó. (2963)

IZLESESE, divatos kalapot ónajt mérsékelt áron? Keresse fel Weinbergerné Donath Elza női kalapüzletét. Arad, Metianu-utca 15. szám Alakítások modellek után. (2964)

AZONNAL alkalmazok ügyes kiszolgáló pincérleányt, jó fizetéssel, teljes ellárással és 15-16 éven fejtűl kifutót. Central-étterem, Arad, Alexandru-utca 2. szám. (2965)

KÖZÉPTERMETRE való trenchkot és bórspenccer, nádrággal, eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. szám. (2966)

MAJDNEM új barna esőcipő, 37-es, eladó. Steiner, Arad, Plevnei-tér 4. (Vasjakat). (2967)

NŐI kerékpár-váz eladó. Aradu-Nou, Horea-utca 23 a., (zöld kapu). (2968)

TISZTA, ruganyos lőszórágébetétek, ruganyos lőszór-heverő, finom, hosszú női télikabát zománcozott vaságyak, üstház, kis szőlőprés, festékdaráló eladó. Arad Gen. Cernat-utca 18. emelet. (2969)

ATADOK családi okokból harisnyaszem-felszedő üzletet egy villanygéppel. Arad, Cloșca-utca 2., délután 4-6 között. (2970)

ARO-mozi, Arad
FRA DIAVOLO
 1000 meglepetés, kaland, szerelem az évad legjobb filmjében.
 Az olasz filmgyártás újdonsága. Előadások naponta 3, 5, 7 és 9-kor
 vasárnap d. e. 11:30-kor matiné ócsó árakkal.

ZONGORA, fekete, rövid, keresztthuros (Schule Bösendorfer) angol gépezetű, eladó. Arad, Bratianu-utca 19. szám, 11. ajtó. (2971)

MINDENES jeányt azonnal alkalmazok. Dr. Dehelean, Arad, Cloșca-utca 10. sz. (2972)

AUSZTRALIAI opposzió-gallér és kézelő eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. (2973)

CSERÉLNEK korszerű garson-lakást 1-2 szobás, fürdőszobás lakással. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (317)

HÁZVEZETŐNÖT alkalmazok Aradhoz közel lévő gazdaságba. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2933)

KOMOLYABB nőt jó fizetéssel, háztartás vezetésében jártasat és férfitruha-üzletben kisegítőt, alkalmazok. Muzsai. (2934)

KEREKPAROZNI tudó nős fejlesztővel november elsejére, lakással, felfogadok. Arad, Abatoriului-utca 26. (2935)

JÓ állapotban lévő mély gyermekkoesi és járóka eladó. Arad, Albaulia-utca 2. (2936)

FORUM-MOZI, ARAD
 Ma. Az olasz filmművészet kimagasló eseménye.
Az ördögi vér
 Gustav Diesel, Luiselle Rechi, Paola Barbara

GYERMEKBAKANCS, 27-es, eladó. Arad, Dr. Ioan Suciu-ut 34-36. (2937)

LŐSZÖR-matracok, plusz karosszékek, kis székek, hintaszék bécsi zongora rövid, eladó. Arad, Serban Voda-utca 7. (2940)

TELJES faterlep-berendezés eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2939)

CORSO-MOZI Előadások 7, 9, 11-kor TELEFON 38-95
MA UJDONSÁG: Az év legérzelmesebb filmjének bemutatója.
Mese a szelelelemtől...
ASSIA NORIS - PIERO LULI - CARLO CAMPANINI

EBÉDLŐ, fekete füstölt tölgy, eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-u. 4. (2938)

ZONGORÁT bérelnék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (2941)

HEVERŐ, kétszemélyes, tisztá, 12 méteres börtömjő 35 mm. belső átmérőjű és 5 méternyi vékonyabb, eladó. Arad, Oituz-utca 111. (2942)

HAZ eladó az Eminescu-utca mellett, omeletes bérház 2,500.000 lej. Niko-levics-ügynökség, Arad, Avram Jancu-tér 21. (2943)

JÖLMEŊÓ kocsma családi okok miatt eladó. Arad, Marasesti-u. 2. sz. (2944)

BETÉTERES mahagoni, 2 ajtós szekrényt vennék. Arad Doamna Balasa-utca 5. szám. (2945)

KÉT ejsőrendű öltöny, kisebb termetre, férfi-télikabát, nagy, eladó. Arad, Duca-utca 15., 6. ajtó. (2946)

JRILEFANY gyermekek mellé menne délelőtt és délután. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (2947)

CAZDASÁG felosztásából gabonarosta, tejhiűtő, hajtókecsi, northonkut-felszerelés, kutmacska st. eladó. Arad, Eminescu-utca 5. (2949)

SINGER-varrógép bérbeadó. Arad, Carol-körút 24. I. em. 4. Délelőtt 11-ig. (2950)

Árvaszedő 24-45
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor
ARO-mozi, Arad
FRA DIAVOLO
 1000 meglepetés, kaland, szerelem az évad legjobb filmjében.
 Az olasz filmgyártás újdonsága. Előadások naponta 3, 5, 7 és 9-kor
 vasárnap d. e. 11:30-kor matiné ócsó árakkal.

MAGASSZAKU, 37-es nőcipő eladó. Arad, Costache Negri-utca 2., 3. ajtó. (2948)

TERJEDELMESE mezőgazdaság jövedelmező üzletág berendezéséhez 2-3 milliós tőrsudást keres. Cimeket „Há-szon” jelírére Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (2951)

MINDENES! azonnal alkalmazok. Jager fodrász, Fehér Kereszt-szálloda, Arad. (2952)

FÉNYKEPESZ-SEGÉD (nő), minden ágazatban önálló munkaerő, nagy kereseti lehetőséggel, jobb műteremben alkalmazást nyer. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca 4. szám. (2953)

FIATAL molnárségédet alkalmaz Moara Savarsin. Belépes október 15. (2954)

VENNEK nagyobb gyárvállalatot üzemi-kepes állapotban. Csak komoly ajánlatot kérünk „Komoly” jelírére Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (2955)

KERESEK gyermekszertető mindenek jeányt. Arad, Regina Maria-körút 9. sz. első emelet 15. ajtó. (2956)

ASZTALOS-SEGÉDET alkalmazok, komoly munkaerőt, Arad, Doamna Balasa-utca 5. (2957)

FORUM-MOZI, ARAD
 Ma. Az olasz filmművészet kimagasló eseménye.
Az ördögi vér
 Gustav Diesel, Luiselle Rechi, Paola Barbara

SZÓBA-VASKALYHA, sütővel, eladó. Arad Alexandru Gavra-utca 10, Faragó Terézia. (2961)

FEKETE női télikabát, középtermetre való, ejadó. Megbízásból megtekinthető Weinberger textilüzletében, Arad, Metianu-utca 15. Ugyanott kanadai kálya-ha eladó. (2960)

PINOM férfikabát és fejtőtő cladó. Arad, Marasesti-utca 1., 8. ajtó. (2958)

VENNEK 4-4 5 m. üzleti asztalt (pult) és előszobafogast Cimeket árme-g-jelöléssel Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca 4. (2959)

ELADÓ „Kölber”-gyártmányu. alig használt, uri bórfelelő, fekete hintó, Arad, Marasesti-utca, 5. (4354)

JÓL FŐZŐ tisztá, fiatal vagy középkoru szakácsnőt jó fizetéssel azonnalra alkalmazok. Arad, Nicu Filipescu-utca, 33. (323)

RÉGMŰVŰ ebédlő olesón eladó. Timișoara III., Romulus-utca 19. (8123)

URANIA-filmszínház Arad Távbeszedő 12-32
 Ma és minden nap: 3, 5, 7, 9 kor. Camila Horn, Gustav Gründgens
FRIEDEMANN BACH
 Következik: **Vörös bilincsek (Odessza)**

PÉNZSEKRENYT és irodai berendezéseket veszek megbízóim részére. Timișoara IV., Küttl-tér 2. (8158)

NŐI télikabát, magas alakra, 37-es cipő, valamint szövet- és selyemruhák eladók. Timișoara II., Lucei-utca 10., a kapu alatt jobbra. (8175)

GYERMEKKOCSI, világosszínű, nagyon jó gumikkal ellátva, olesón eladó. Hoffmann, Timișoara II., Maresal Joffre-utca 15. (4369)

KUTYA elkőborolt. Szürke drótszőrű kutya, Schnautzer. „Zsuki” névre hallgat. Kérem azt, aki tud róla, közölje címét a timișoarai kiadóban. Megfelelő jutalmat adok. (8235)

EGY jókarban levő férfi öltöny és egy gyermekágy eladó. Cim: Timișoara III., Ioan Vasii-utca 73. szám. (8142)

ELADÓ középtermetű, kissé mogett alakra, szép, fekete női télikabát, szőrmegallér nélkül. Ugyanott szürke-dráp női fejtőtő. Timișoara IV., Küttl-tér 1. szám, az udvarban 9. ajtó. (8128)

TELEPES, 3-lámpás rádió eladó, két hullámhossz, üzemben van, ára 5.000 lej. Fratelia, II. utca 16. szám. (8153)

ELADÓ középtermetű, kissé mogett alakra, szép, fekete női télikabát, szőrmegallér nélkül. Ugyanott szürke-dráp női fejtőtő. Timișoara IV., Küttl-tér 1. szám, az udvarban 9. ajtó. (8128)

TELEPES, 3-lámpás rádió eladó, két hullámhossz, üzemben van, ára 5.000 lej. Fratelia, II. utca 16. szám. (8153)

CORSO-MOZI, Arad Távbeszedő 23-64
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor
 Ma.
Egy regény moliban
 Marianne Hoppe, Ferdinand Marian, Paul Dahlke
 mindent felülmuló alakításával.
 A tolongás elkeűlése végett, szerdán d. e. 11-16. jegyelővétel.

VARRÓGÉPEK javítását vállalom. Házhöz megyek. Timișoara II., Ion Creangă-utca 5. szám, távbeszedő 24-02, szivességből. (8152)

VARRÓNŐ, kitűnően szab és varr, nagyobb varródába, esetleg házakhoz ajánlok. Timișoara IV., Cameliel-utca 2. szám. (8151)

KIFOGÁSTALAN szakácsnő október 15-re állást keres. Timișoara II., Simion Barnutiu-utca 33. (8150)

MEGBIZHATÓ, szorgalmas mindenest azonnal felfogadok. Braun, Timișoara IV., Bratianu-utca 15., II., 45. (8148)

JÓL főzni tudó mindenest szakácsnőt 15-re felfogad Ladies-Shop szalon. Timișoara IV., Carol-körút 4. (8146)

ÖNÁLLÓAN dolgozó varrólányokat és kézilányokat felfogad Ladies-Shop szalon, Timișoara IV., Carol-körút 4. (8145)

FALATOZÓBA való élelmiszert-asztalt (pult) üvegállvánnyal, beépített jég szekrényvel, valamint fűszer-berendezés sürgősen eladó esetleg helyiséggel együtt átadó. Kerschek, Timișoara II., Maresal Joffre-utca 6., reggeli 8-9-ig. (8144)

A BEIRATÁS megkezdődött az országos szabászi iskola (szabászi akadémia) minden szakosztályába, Női-, férfi-ruházatok, fehérneműek, divattervezés, stb. Beiratás: az erdélyi és bánági igazgatóságánál Timișoara I., Unirii-tér 5. (8049)

COLUMBIA-patefon, valamint 34-es számú, barna gyermekcipő eladó. Timișoara. II., Putna-utca, 12. (5347)

FELFOGADOK azonnal férfi-szabóságédet vagy női szabónót. Bulbucan Nicola. szabósága, Timișoara, II., Anton Pan-utca. 6. (5348)

TELJESEN különbejáratu, csinosan butorozott szobát keresek lehetőleg erzsébetvárosi, csendes helyen. Ajánlatokat „Különbejárt” jelírére a timișoarai kiadóba kérek. (8021)

BOROSHORDÓK és teljes kovácsműhely eladó. Velicsek Gusztáv. Semlacul-Mare (8085)

BOROSHORDÓK és teljes kovácsműhely eladó. Velicsek Gusztáv. Semlacul-Mare (8085)

URANIA-filmszínház Arad Távbeszedő 12-32
 Ma és minden nap: 3, 5, 7, 9 kor. Camila Horn, Gustav Gründgens
FRIEDEMANN BACH
 Következik: **Vörös bilincsek (Odessza)**

FIATAL fűszerkereskedőség azonnali belépésre állást kaphat. Ajánlatokat Miski Iosif, Abrud, jud. Alba, címre küldjenek. (4370)

ALKALMI vétel: fényezett kombinált ebédlő kombinált szekrények, rekamiék, fényezett, teljes francia és világos háló-berendezések, uriszobák, amerikai, biedermeier es korszerű fényezett íróasztalok, redőnyös iratszékény, His Masters-gramafon rádióhoz, villanypárna, főző, kályha, gyönyörű szőnyegek csillárok, stb. Gábornénál, Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5., a Mária-szobor közelében. (8143)

ELSŐRANGU, valódi perzsabundák kifogástalan állapotban, használatlan kanadai és japán nercok, nyestek, gyönyörű, külföldi és fekete csilókbunda, perzsa prém, perzsa-mahas és hőrség-bélés. róka és szürke-sürgősen eladó. Gábornénál, Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5. (8142)

GYAPJUSZÖVET, férfilöltöny valódi angol szövetből, szép prémgallér eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 47. II. 2. (8140)

FÉRFIÖLTÖNY, középtermetre való, valamint 43-as bakancs és 8 éves fiúnak való kabát. olesón eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36., II. 25. (4371)

ELSŐRANGU, valódi perzsabundák kifogástalan állapotban, használatlan kanadai és japán nercok, nyestek, gyönyörű, külföldi és fekete csilókbunda, perzsa prém, perzsa-mahas és hőrség-bélés. róka és szürke-sürgősen eladó. Gábornénál, Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5. (8142)

GYAPJUSZÖVET, férfilöltöny valódi angol szövetből, szép prémgallér eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 47. II. 2. (8140)

FÉRFIÖLTÖNY, középtermetre való, valamint 43-as bakancs és 8 éves fiúnak való kabát. olesón eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36., II. 25. (4371)

ELSŐRANGU, valódi perzsabundák kifogástalan állapotban, használatlan kanadai és japán nercok, nyestek, gyönyörű, külföldi és fekete csilókbunda, perzsa prém, perzsa-mahas és hőrség-bélés. róka és szürke-sürgősen eladó. Gábornénál, Timișoara III., Timotei Cipariu-utca 5. (8142)

GYAPJUSZÖVET, férfilöltöny valódi angol szövetből, szép prémgallér eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 47. II. 2. (8140)

FÉRFIÖLTÖNY, középtermetre való, valamint 43-as bakancs és 8 éves fiúnak való kabát. olesón eladó. Timișoara IV., Fröbl-utca 36., II. 25. (4371)

HÁZNÁL dolgozó paplanost keresek, Timișoara III., Remus-utca 4., I. em. (8125a)

ELADÓ nagy demizson, ágyráma, spanyalfal. Timișoara III., Remus-utca 4. szám, I. emelet. (8125)

ELVESZETT október 8-án, pénteken este fél 8 és 9 óra körül, a Józsefváros felé a hiden nagy, szürke női kalap. Megtaláló jutalomért hozza el: Timișoara III., Tudor Vladimirescu-sor 18., 1. ajtó cím alá. (8223)

FÉRFI-FEHERNEMŰ és férfitruha-javítását vállalom. Házhöz is megyek. Cim a timișoarai kiadóban. (8129)

50 EVEN felüli főzőnő bejárót állást keres azonnalra vagy elsejére; esetleg egészen Timișoara, III., Rusi Sirianu-u. 20. (7325)

KONYHABUTORT, korszerűt, jó állapotban levőt vennék. Cimét árajánlattal a timișoarai-temesvári kiadóba kérek, K. S. 7000 szára. (8150)

BUTORAIT bizományba átveszem, ugyszintén zongorát, pianinót, pénzzekrényt, valamint irodai berendezéseket is. Timișoara IV., Küttl-tér 2. (8157)

ELADÓ mély, világosszínű gyermekkoesi Timișoara III., Ion Vasii-utca 91 sz. (8124)